

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoP/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718200327
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8718200327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej PhD. a JUDr. Moniky Juskovej, v právnej veci navrhovateľky A. R., nar. X.XX.XXXX, bytom H. - R., F. XXXX/XX proti odporkyňi O. E. R., nar. X.X.XXXX, bytom H., H. XXXX/X o určenie výživného, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 13Pc 3/2018-66 zo dňa 6. apríla 2018, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok okrem zamietavého výroku.

Žiaden u účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd zaviazal odporkyňu platiť navrhovateľke výživné od 15.1.2018 v sume 120 EUR mesačne a to vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred až do doby, kým sa nezmenia pomery. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Dĺžné výživné za obdobie od 15.1.2018 do 31.3.2018 v sume 150 EUR, súd uložil odporkyňi zaplatiť v prospech navrhovateľky v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Prvoinštančný súd tak rozhodol o návrhu navrhovateľky, ktorá žiadala určiť výživné zo strany odporkyne ako matky mesačne sumou 150 EUR.

Prvoinštančný súd zistil, že navrhovateľka je plnoletou odporkyne. Po rozvode manželstva svojich rodičov navrhovateľka býva v spoločnej domácnosti s otcom a sestrou. Otec uhrádza väčšinu jej potrieb. V čase rozhodovania prvoinštančného súdu navrhovateľka bola študentkou štvrtého ročníka D. lekárskej fakulty v E., UK v T.. Za internát uhrádzala mesačne 52 eur, za stravu v školskej jedálni 55 eur, prispievala na dochádzku do školy na pohonné hmoty vo výške 3 eura na jednu cestu. V súvislosti s nákupom odbornej literatúry mala výdavky 100 EUR ročne a v súvislosti so športovými aktivitami mala taktiež výdavky, pretože sa venuje skialpinizmu.

Prvoinštančný súd zistil, že odporkyňa má priemerný čistý mesačný príjem 892,75 EUR. Po rozvode manželstva bývala u rodičov, dňa 5.2.2018 si kúpila dvojizbový byt v Poprade, na čo si zobrala hypotekárny úver vo výške 35.370 EUR (poznámka odvolacieho súdu, správne má byť uvedené hypotekárny úver vo výške 53.370 EUR) a zvyšok kúpnej ceny si požičala od sestry a rodičov. Hypotekárny úver spláca po 206 EUR mesačne, pôžičku od príbuzných zatiaľ nespláca. Okrem toho má uzatvorenú zmluvu o stavebnom sporení, na základe ktorej si sporí mesačne 120 EUR. Inkaso a výdavky v súvislosti s bývaním sú mesačne 153,02 EUR. Ďalej výdavky na cestovné do práce predstavujú 20 EUR mesačne. Odporkyňa má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére C.I..

Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 62 ods. 1,2,5 zákona o rodine a podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine. Skonštatoval, že nárok žalobkyne je daný, pretože navrhovateľka je študentkou 4. ročníka vysokej školy, je plnoletá a pripravuje sa na budúce povolanie. Vyživovacia povinnosť odporkyne voči navrhovateľke trvá. Navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s otcom, ktorý jej prispieva na výživu dobrovoľne a

zabezpečuje väčšinu jej potrieb. Zo strany odporkyne bolo zistené, že táto prispieva v poslednom období na výživu navrhovateľky sumou 50 EUR mesačne, ktorá suma nepokrýva odôvodnené potreby oprávnenej osoby. Prvoinštančný súd prihliadol nielen na odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ale aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery osoby, ktorá je povinná platiť výživné. Navrhovateľka okrem výdavkov v súvislosti so štúdiom má výdavky spojené so stravovaním, ošatením a ďalšími potrebami primeranými jej veku. Priemerný čistý zárobok odporkyne je 892,75 EUR, výdavky odporkyne súdu boli zdokladované. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, keď vyživovacia povinnosť je prioritnou pohľadávkou vo vzťahu k úverom na bývanie, k pôžičkám na zakúpenie mobilného telefónu a pod. Má prednosť aj pred platbami stavebného sporenia. Prvoinštančný súd na strane odporkyne zohľadnil aj tú skutočnosť, že výživné je povinná odporkyňa platiť aj voči ďalšej dcére C., ktorá je taktiež študentkou vysokej školy a má obdobné potreby, ako navrhovateľka.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že primerané výživné je výživné vo výške 120 EUR mesačne.

To, že rodičia dali navrhovateľke finančné prostriedky zo stavebného sporenia ich nezavaruje vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére na čas pokiaľ nebude schopná sama sa živiť. Keďže výživné je možné priznať len od momentu začatia súdneho konania, pokiaľ ide o výživné na dospelého, prvoinštančný súd stanovil počiatok vzniku povinnosti počnúc dňom podania návrhu.

Prvoinštančný súd pri určení dlžného výživného od podania návrhu do marca 2018 zohľadnil za obdobie od januára do marca 2018 už poskytnuté finančné čiastky zo strany odporkyne v prospech navrhovateľky a zistil, že nedoplatok na výživnom je 150 EUR mesačne, ktorý zaviazal podľa § 232 ods. 3 CSP zaplatiť odporkyne do 60 -tich dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie odporkyňa, ktorá s výškou výživného nesúhlasila a žiadala určiť výživné mesačne po 50 EUR. Uviedla, že súdu zdokladovala svoje výdavky, ktoré však v celom rozsahu súd nevzal do úvahy. Po rozvoze manželstva manžel vymenil zámky a od 17.11.2017 už nemá prístup do rodinného domu, kde predtým spolu s rodinou bývala. Tak sa musela odsťahovať a zabezpečiť si vlastné bývanie. Musela si zobrať hypotekárny úver vo výške 53.370 EUR a nie tak, ako to uviedol prvoinštančný súd vo výške 35.370 EUR. Navyše si zobrala pôžičku od rodičov a sestry spolu vo výške 9.000 EUR na zakúpenie bytu. Celkovo spláca hypotekárny úver vo výške 206,33 EUR. Uhrádza splátky z ďalšej zmluvy o pôžičke vo výške 200 EUR. Ďalej spláca pôžičku dcére C. na telefón vo výške 50 EUR mesačne, má výdavky na bývanie vo výške 153 EUR, vrátane inkasa, cestovné výdavky 35 EUR, výdavky na stravu 100 EUR, výdavky na lieky a zdravotnú starostlivosť 50 EUR mesačne a ďalej platí platby za telefónne služby mobilného operátora 10 EUR mesačne. Do stavebného sporenia už neprispieva. Suma 892,75 EUR je jej čistý príjem, ktorý však zahŕňa v sebe aj koncoročnú odmenu, čo značne ovplyvnilo výšku príjmu. Uviedla, že vykonáva práce na základe dohody o vykonaní prác. Navrhovateľka dostala finančné prostriedky od otca bez vedomia odporkyne zo stavebného sporenia vo výške 2.600 EUR a ďalej hotovosť vo výške 5.155,17 EUR zo stavebného sporenia. S touto čiastkou disponuje navrhovateľka. Ďalej uviedla, že navrhovateľka poberá aj prospechové štipendium. Namietala, že otec navrhovateľky jej znemožnil prístup k veciam, ktoré spoločne počas trvania manželstva nadobudli a tak určitý čas bola bez strechy nad hlavou a musela si obstaráť nie len byt, ale aj postupne bytové zariadenie. Otec navrhovateľky poberá prídavky na obe dcéry vrátane daňového bonusu.

Odporkyňa uviedla, že nie je pravdou, že v minulosti podporovala navrhovateľku len drobnými finančnými čiastkami tak, ako to uviedla v návrhu. Žili v spoločnej domácnosti a tak uhrádzala všetky potreby navrhovateľky. Namietala výdavky v súvislosti so športovými aktivitami. Uviedla, že sumou, ktorá je určená pre navrhovateľku musí prispievať aj na výživu dcéry C..

3. K odvolaniu odporkyne sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá uviedla, že s odvolaním odporkyne nesúhlasí.

4. V ďalšom vyjadrení odporkyňa trvala na svojom vyjadrení.

5. V ďalšom vyjadrení navrhovateľka súhlasila s rozhodnutím prvoinštančného súdu.

6. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP a § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu okrem výroku o zamietnutí časti nároku, podľa zásad uvedených v § 62 a násl. CMP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Prvoinštančný súd správne zistil skutočný stav, správne aplikoval právny predpis a správne vo veci aj rozhodol. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na správne závery a zistenia prvoinštančného súdu, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

7. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd udáva, že navrhovateľka je plnoletá dcéra odporkyne, ktorá aktuálne študuje na Jeseniovej lekárskej fakulte v E.. Počas týždňa žije na internáte, koncom týždňa sa vracia domov s tým, že v súvislosti so štúdiom má výdavky, ktoré v

súčasnej dobe z časti pokrýva plnením vyživovacej povinnosti jej otec. Matka, teda odporkyňa, prispieva navrhovateľke sumou, ktorá nepostačuje na pokrytie jej oprávnených potrieb, aj keď vyživovacia povinnosť rodičov voči navrhovateľke je zákonná povinnosť a trvá do času, kým navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť. Navrhovateľka bude schopná sama sa živiť po absolvovaní vysokoškolského štúdia, ktorým sa pripravuje pre dosiahnutie určitého vzdelania a na to, aby si mohla obstarávať finančné prostriedky vlastnou prácou.

Prvoinštančný súd pri rozhodovaní o výške výživného zisťoval podrobne možnosti a schopnosti odporkyne, ako matky navrhovateľky, ako aj oprávnené potreby navrhovateľky. Zistil, že navrhovateľka má výdavky nie len v súvislosti so štúdiom, ale aj v súvislosti s realizáciou športových aktivít a navyiac má bežné výdavky v súvislosti so zabezpečením stravovania, so zabezpečením bývania a prepravou do školy. Odvolací súd musí konštatovať, že nejde o výdavky neprimerane vysoké. Ide o výdavky primerané tomu, že navrhovateľka je študentkou vysokej školy, je dospelá a má nie len študijné povinnosti, ale aj oprávnené potreby v súvislosti s kultúrnym, športovým vyžitím a potreby na ošatenie, hygienu, zdravie a pod.

Okolnosť, že navrhovateľka má vynikajúce študijné výsledky a v čase rozhodovania prvoinštančného súdu poberala prospechové štipendium, nie je okolnosťou, ktorá by mala byť zohľadnená v neprospech navrhovateľky a tento príjem, ktorý dosiahla vynikajúcimi výsledkami v štúdiu podporovaný samotnou fakultou odrátať od povinnosti rodiča prispievať navrhovateľke na výživu. Prospechové štipendium nie je príjem navrhovateľky z pracovnej činnosti, má motivačný charakter.

Súd zohľadnil správne pri určovaní výšky výživného aj možnosti schopnosti a majetkové pomery povinnej osoby, teda odporkyne. Bolo zistené, že príjem odporkyne predstavuje 892,75 EUR. Ide o celkový príjem za posledný kalendárny rok pred rozhodnutím o výživnom, do ktorého celkového príjmu sa zarátajú všetky príjmy za daný kalendárny rok od všetkých zamestnávateľov, resp. za všetky práce vykonávané odporkyňou. Nie je možné z tejto sumy odčleniť pohyblivú zložku vo forme odmien, resp. odčleniť prípadné príjmy z iných zmlúv (ako tvrdí odporkyňa z dohôd o pracovnej činnosti). Prvoinštančný súd správne prihliadol na to, že odporkyňa sa zaťažila pôžičkami, resp. hypotekárnymi úvermi, sporením a inými výdavkami, ktoré pri stanovovaní výšky výživného nemajú charakter tzv. prednostnej pohľadávky. Ide o výdavky, ktoré aj keď pre život odporkyne sú dôležité, nie sú vzhľadom na zákonnú vyživovaciu povinnosť odporkyne voči navrhovateľke nevyhnutné a nie je možné na ne prihliadať. Priorita vyživovacej povinnosti rodiča je upravená v ust. § 62 ods. 5 zákona o rodine s tým, že tieto výdavky, ktoré má odporkyňa je potrebné pri stanovovaní výšky výživného považovať za druhoradé oproti prvoradému výživnému. Ide o výdavky, ktoré nie je možné považovať za nevyhnutné.

Je pravdou, že prvoinštančný súd pri písomnom vyhotovení rozsudku v odôvodnení nesprávne uviedol výšku hypotekárneho úveru, ktorý si odporkyňa zobrala za účelom zabezpečenia bývania. Prvoinštančný súd uviedol sumu 35.370 EUR. Správne má byť uvedená suma 53.370 EUR. Keď však prvoinštančný súd zohľadňoval výšku mesačnej splátky hypotekárneho úveru, zobral do úvahy mesačnú splátku 206 EUR, ktorá zodpovedá hypotéke vo výške 53.370 EUR. Tento omyl súdu v konečnom dôsledku nemá vplyv na výšku mesačnej úhrady hypotéky z príjmu odporkyne. Navyiac, v priebehu konania bolo zistené, že odporkyňa si zobrala od sestry a rodičov pôžičku vo výške 9.000 EUR. Pred prvoinštančným súdom tvrdila, že túto sumu ešte nezačala splácať, v odvolacom konaní tvrdila, že táto finančná čiastka je príbuzným splácaná mesačne po 200 EUR. Žiaden doklad osvedčujúci túto okolnosť preukázaný nebol. Ďalej odvolací súd udáva, že to, že medzi odporkyňou a jej manželom doposiaľ nie je vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, nemá vplyv na výšku vyživovacej povinnosti odporkyne voči navrhovateľke.

V priebehu prvoinštančného konania odporkyňa tvrdila, že náklady na cestovné predstavuje 20 EUR mesačne. V odvolaní odporkyňa tvrdila, že ide už o sumu 35 EUR, čo nezdokladovala. Doklady o výdavkoch na lieky a zdravotnú starostlivosť nepredložila. Taktiež nepredložila doklady ani v súvislosti s nákladmi na bývanie a úhradu inkasa vo výške 153 EUR. V priebehu konania však tvrdila, že dáva svojim rodičom za bývanie a energie 150 EUR mesačne.

Uvedené okolnosti svedčia o tom, že odporkyňa dôvody a výšku výdavkov mesačne, mení bez predloženia hodnoverných dôkazov.

Je bez právneho významu, že odporkyňa prispievala navrhovateľke nepatrnými sumami na výživu, tak ako to uviedla navrhovateľka v návrhu na začatie konania (v mesiacoch 5,6,7,8,9/2017 po 5 EUR, v mesiacoch 10/2017 sumu 100 EUR, v mesiacoch 10,11/2017 po 50 EUR, v mesiaci 12/2017 po 2x20 EUR a raz 50 EUR a v januári 2018 sumu 50 EUR). Tieto okolnosti nemajú vplyv na rozhodnutie o výške výživného. Svedčia len o tom, že návrh na začatie konania zo strany navrhovateľky bol podaný dôvodne, vzhľadom na to, že výška výživného nebola zo strany odporkyne uhrádzaná v primeranej a potrebnej výške a pravidelne mesačne.

Prvoinštančný súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že odporkyňa má vyživovaciu povinnosť aj voči dcére C.. C., ako plnoletá dcéra odporkyne, ktorá taktiež študuje na vysokej škole, má právo na výživné. Nebolo zistené, v akej sume vo vzťahu k C. odporkyňa si plní vyživovaciu povinnosť. Bolo však zistené, že C. obstarala mobilný telefón v neprimeranej hodnote, ktorý mobilný telefón v súčasnej dobe mesačne po 50 EUR spláca.

Všetky okolnosti svedčia o tom, že odporkyňa pri disponovaní so svojím príjmom sa dostávala do neprimeraných rizík, keď bez ohľadu na výšku svojho príjmu a výživného pre navrhovateľku a ďalšiu dcéru sa zadlžila o finančné čiastky, ktoré nie je možné pri určení výživného v prospech navrhovateľky zohľadniť.

8. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je správne. Prvoinštančný súd správne zistil, že na potreby navrhovateľky zo strany odporkyne je primeraná čiastka 120 EUR mesačne, ktorá by mala z časti pokryť jej oprávnené potreby. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1,2 CPS v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP potvrdil.

9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).